

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

CLEVELAND 3, O., MONDAY MORNING, DECEMBER 18, 1944

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

LETO XLVII — VOL. XLVII

HURCHILL NI ZADOVOLJEN VLADO POD TITOM

znamenja kažejo, da so se odnošaj med angleško vlado in maršalom Titom precej ohladili. Churchill ne bo priznal vlade v Jugoslaviji, če bo dominirana po komunistih.

London. — Prijateljski odnosi, ki so vladali med angleško vlado in vodjem jugoslovenskih komunistov, maršalom Tito, so se zadnje čase očvidno dokaj ohladili. Zato je pričakovati, da bo premier Churchill precej dobro preštudiral novo vlado, ki se te dni snuje v Jugoslaviji, predno ji bo dal svoj blagovet.

NOVI GROBOVI

Mary Zakrajšek

dolgi bolezni je umrla na tem domu Mary Zakrajšek

Moder, stara 69 let, stanu na 1015 E. 74. St. Doma je iz vasi Selo pri Ljubljani, koder je prišla v Cleveland 35 leti. Tukaj zapisuša so za Johna, hčer Pauline Cenova vnuka in bratranca Rajera, v starem kraju dve sestri.

je članica društva sv. Magdalene št. 162 K. J., sv. Neže št. 139 C. K. Srca Marije (staro) in druga društva sv. Vida. Po bo v četrtek zutraj ob deži Zakrajškovega pogreb-zavoda v cerkev sv. Vida Kalvarijo. Naj počiva v preostalem sožalje.

John Levstek

gerj popoldne ob dveh je dolgi bolezni na svetu domu John Levstek, star 60, stanujoč na 1239 E. 60. Pogreb bo iz Zakrajškovegorebrega zavoda. Cas poslednjega priobčimo jutri.

Jakob Jarc

jerj zjutraj je umrl v Agency Clinic bolnišnicu Jarc, star 60 let. Stanoval na 382 E. 160. St. Doma je Crne vasi pri Ljubljani, koder je prišel v Ameriko 42 leti. Tukaj zapisuša se ženo Louise Simončič, nečakouisa, tri nečakinje: Marjan, Vadnel, Jennie Muzic in Jartz, v Coloradi brata in v Detroitu nečaka An- in nečakinjo Lillian, v domovini pa brata Franta sestri Frančisko in.

Bil je član podružnice SMZ. Pogreb bo iz Svetega pogrebrega zavoda, 478 St. Čas pogreba še neznan. Naj mu bo lahka ameriška zemlja, preostalem sožalje.

Novi uradnik

Društvo sv. Kristine št. 219 KSKJ je izvolilo za leto 1945 sledenje odbor: Duševni vodja Rev. A. L. Bombach, predsednik Math Tekavec, podpredsednik Frank Hočevar, tajnica Terezija Zdešar, 20601 Arbor Ave. tel. KE 1887, blagajnik Anton Tekavec, zapisnikar Frank Kosten, stolarovnateljica in zastavonosilna Mary Kolman; nadzorniki: Helen Kosten, Terezija Potokar, George Meterc; zdravnika dr. Skur in dr. Oman; seje vsako 2. nedeljo v mesecu ob 2 popoldne v šolski dvorani sv. Kristine.

Ray Turk zopet nazaj

Ray Turk, poročevalce za Cleveland News, ki se je nahajjal šest mesecev na Pacifiku pri 37. ohijski divizi, se je v soboto zopet vrnil nazaj. Svojo nalogo kot časnarski poročevalce je dobro izvršil in tudi o mnogih slovenskih fantih je poročal. Ob vrnitvi je izjavil, da ne smemo misliti, da je zmaga nad Japonci za vogalom.

Eksplozija v tovarni

Ob popoldne je nastala eksplozija v tovarni National Steel Co. na 136. cesti in Ave. Škodo cenijo na 100 milijonov. Ubitih je bilo več šip na v bližini. Noben uslužbenec ni bil poškodovan.

Maša za 30 dnevnic

Ob 8:15 bo darovana v tri sv. Vida maša za pokojno Boje ob prilikli 30 dnevnicne smrti.

JE MADŽARSKA VLADA ZBEŽALA, ODNEŠLA S SEBOJ KRONO SV. ŠTEFANA

sv. Štefana. — Madžarska dežele pod nobenimi pogoji. Zadnjič, ko je bila krona prenešena je bila za časa vladarja Matije Korvina v 15. stoletju, ko so Turki ogrožali Budimpešto. Leta 1848 je bila vodja upornikov, Košut, zakopal blizu romunske meje, ko je bežal iz dežele, toda tradiciji ne sme krona iz čez mejo je ni vzel.

VDOVA JE DOBILA PETKRAT SLABO VEST O SINOVIH

Cadiz, O. — Malo mater je, ki bi dobile v kratkem času toliko žalostnih vesti o svojih sinovih kot vdova Mrs. Mary Grimes, ki ima šest otrok, tri sinove v armadi. Najprej so jo obvestili, da je bil njen sin John ranjen v Franciji. Potem je bila obveščena, da je bil njen sin Wilbur ranjen v Italiji. Zadnji teneden je bila obveščena, da je bil njen sin Lawrence ubit v boju.

V pondeljek je bila pa obveščena, da je sin Wilbur podlegel ranam. Vdova dela v mlekarji, da preživlja sebe in svoje ostale tri otroke. Prijatelji so šli na delo, da dobe njenega tretjega sina iz vojaške službe domov.

Plinarna bo začela s pošiljanjem čekov v torek

East Ohio Gas Co. bo začela vračevati v torek preveč plačane vsote za plin svojim 330,000 odjemalcem. To se pravi, ako se bo mestna zbornica uradno izjavila, da ne bo apelirala radi plinskih cen, kot jih je določila Ohijska utilitetna komisija.

Plinarna mora povrniti odjemalcem \$2,000,000 in odjemalcem \$6,00, nekateri več, drugi manj, kakor so plačali za plin od 1. julija 1942. Odjemalcem plina si bodo prihranili z novimi cenami v prihodnjih dveh letih \$2,000,000, ker so cene plina zdaj nižje.

IZ BOJNE FRONTE

ZAPADNA FRONTA — Nemci so začeli s prvo ofenzivo, od kar so izgubili Francijo. V tej ofenzivi so zopet stopili v Belgijo in Luxembourg. Izvojevali so vrzeli v linijo prve ameriške armade, drugod so bili pa ustavljeni.

FRANCIJA — Novozelandci so po dolgem obleganju zavzeli mesto Faenza, trdnjava v dolini reke Pad. Trdnjava je branila 90. nemška pancerška divizija.

Churchillovo stališče glede Grčije in grških komunistov dovolj jasno kaže, da ne bo odobil nove jugoslovanske vlade, če bi bila dominirana po komunistih. Zato se pričakuje, da bo nova jugoslovanska vlada takoj, kakor jo bo svetoval ali odobril Churchill.

Ray Turk zopet nazaj

Ray Turk, poročevalce za Cleveland News, ki se je nahajjal šest mesecev na Pacifiku pri 37. ohijski divizi, se je v soboto zopet vrnil nazaj. Svojo nalogo kot časnarski poročevalce je dobro izvršil in tudi o mnogih slovenskih fantih je poročal. Ob vrnitvi je izjavil, da ne smemo misliti, da je zmaga nad Japonci za vogalom.

Vabilo na sejo

Gl. letna seja staršev in dinskega pevskoga sveta SDD na Waterloo Rd. bo nocoj ob 7:30. Čitanje računov in volitev odbora za prihodnje leto bo na dnevnem redu. Prositi se velike udeležbe.

Važna seja nočov

Opozarja se vse članice podružnice 32 SZZ, da se gotovo udeleže glavne letne seje nočov ob sedmih. Seja bo v šolski dvorani sv. Kristine. Tudi zastoli asesment naj članice ob tej prilikli poravnajo.

Pomagajte Ameriki, kupujte vojne bonde in znamke.

Amerikanci so napredovali 7 milj na Mindoro

Predsednik je podpisal postavo, da se ne zviša plačevanje pokojnine

Washington. — Predsednik Roosevelt je proti vsemu pričakovani kongresa podpisal postavo, ki določa da ostane plačevanje v pokojninski sklad se za eno leto v enaki meri kot dozdaj, to je 1% od delodajala in 1% od delavca. Predsednik je priporočal, naj bi se drugo leto plačevanje zvišalo na 2%, toda se je vdal veliki večini v kongresu, ki je bila mnrena, da je v tem skladu zaenkrat dovolj denarja za vse obveznosti.

Predsednik je izjavil, da bo priporočil kongresu, naj se socialna varnost razširi tudi ne druge sloje, ki zdaj niso deležni benefita starostne pokojnine.

V sicilijanskih mestih se širijo izgredi

Rim. — V 10 sicilijanskih mestih so izbruhnili novi izgredi, med temi tudi v Palermu. Izgredi netijo večinoma mladinci, ki so bili pozvani v armado in sicer letniki 1921 in 1922.

Izgredi so se pričeli v Kataniji zadnji četrtek, pri katerih je tekla kri, ko je straža streljala na demonstrante.

Nek vladni uradnik pravi,

da se mladeniči teh letnikov po premirju vrnili domov in nočijo zdaj več nositi orožja.

Kdo je našel ček?

V soboto je izgubil August Cesen v spodnji dvorani SND ček. Pošten najditelj je prošen, naj ga prinese na 1075 E. 61. St.

Iz bolnišnice

Mrs. Ana Smerke, 1057 E. 68. St. se je povrnila iz bolnišnice. Želi se zahvaliti za prijazne obiske, cvetlice in karte. Prijateljice jo lahko zdaj obiščajo na domu.

Razne vesti od naših borcev v službi Strice Sama

Na 20. decembra se bo vrnila v mornariški kadetni Annapolis, gradnica novih častnikov.

Med temi jih je tudi 32 iz Clevelandu in med njimi slovenski mladenič Allen Joseph Filipic, sin poznanih Albin in Milka Filipič iz 14752 Coit Rd. Čestitamo!

Graduiranci bodo prejeli z diplomo čin ensigna ter bodo predeljeni aktivni sužbi pri mornarici.

Iz Francije pošilja iskrene božične in novleta pozdrave Pfc. John S. Mencin, sin Mr. in Mrs. Martin Mencin, 1173 E. 61. St. Pozdravlja vse prijatelje in znance po Clevelandu, pa tudi uredništvo Ameriške Domovine, ki mu redno pošilja list.

Pfc. Rudolph Hren, sin Mrs. Mary Hren, 7023 St. Clair Ave., je veselo presenetil svojo mamo, ko je nenadno dosegel iz Anglie zadnji petek. Doma bo stal za 30 dni. Sorodniki, prijatelji in znanci ga lahko obiščijo na

Vzeli so mesto San Jose. Ojačanja se vsipljejo na otok kljub neprestanemu napadu japonske zračne armade.

Filipini, 17. dec. — Ameriške čete, ki so se izkrcale na otok Mindoro, so napredovali že sedem milj v notranjost ter okupirale mesto San Jose s pohodom v treh kolonah ob obrežju. San Jose ima veliko letališče in leži ob železnici ob reki Magbando.

Ameriške ladje venomer dovažajo nove čete na otok. Izkranje hoče japonska zračna armada preprečiti, toda dozdaj brez uspeha. Glavni stanjeni MacArthurja poroča, da je japonski odpor na otoku dočak slab.

Japonci ne morejo posvečati dostenosti pozornosti otoku Mindoro, ker ameriški bombniki venomer napadajo letališča po Filipinih. V treh dneh so ameriški letalci razbili Japoncem 373 letal.

Amerikanci so začeli izkrcati na otok zdaj tudi težko topništvo.

Gotovo bodo Japonci poskušali vse, da ovirajo okupacijo otoka Mindoro, ker je ta otok zadnji pred Luzonom, ki je glavni otok Filipinov, na katerem leži glavno mesto Manila z nebronimi letališči. Na Luzonu je glavna japonska sila in takoj se bodo vršili glavni boji za posest Filipinov.

Lincoln Electric je dala delavcem \$3,000,000 bonus

Cleveland, O. — Podjetje Lincoln Electric Co. je razdelila med svojih 1,100 uslužbencev blizu \$3,000,000 bonusa za božič. Povprečno je dobil vsak \$2,500. Toda dočim je dobil navaden pometac \$2,000, so dobili superdentje po \$40,000 vsak.

Predsednik James F. Lincoln je ob tej prilikli izjavil, da bo bonus za drug božič še večji in da bi bil tudi letos večji, če bi ga pustila vlada dati delavcem.

Pomagajte pri pošti

Po Clevelandu je včeraj več kot 900 oseb raznašalo pošto. Vsi ti so se priglasili prostovoljno, da pomagajo razbremeni pošto, ki je založena z božičnimi pošiljkami, paketi in pismi. Tudi prihodnjo nedeljo bo na delu mnogo pomočnikov pri pošti tako, da bo za božič vsa pošta rešena v Clevelandu.

Danés bo mrzle

Od severozapada se bližajo Clevelandu mrzli vetrovi, ki bodo pognali toplomer nocoj ali jutri zjutraj na kakih 14 stopinj. Mrzli val je že dosegel Illinois in hiti dalje proti vzhodu.

Pobiranje asesmenta

Tajnica dr. sv. Marije Magd.

št. 162 KSKJ bo nocoj med 6 in 7 pobirala asesment v NOVI šoli sv. Vida.

Tedenski koledar za racioniranje

KONZERVE — Plave znamke A-8 in B-2 iz knjige 4 so veljavne zdaj.

MESO, sir, sirovo maslo itd — Rdeče znamke A-8 do S-5 iz knjige 4 so veljavne zdaj.

SLADKOR — Znamke 30, 31, 32, 33 in 34 iz knjige 4, vsaka za 5 funtov, so veljavne zdaj. Znamka 40 je za prezervanje in veljavna do 28. februar 1945.

ČEVLJI — Znamke 1, 2 in 3 iz knjige 3 so veljavne do nadaljnega.

GAZOLIN — Kuponi A-13, vsak za 4 galone gazolina, so veljavni do 21. dec. do 21. decembra naprej bodo veljavni kuponi A-14, B-4 in C-4, B-5 in C-5 ter B-6 in C-6, vsak za 5 galon.

KOLESA — Avtih koles na treba dati pregledati pri potniških avtih razen, če potrebujejo nova; kolesa pri komercijalnih vozilih pa je treba dati pregledati na vsakih 5,000 milj, ali vsakih 6 mesecev.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
(JAMES DEBEVEC, Editor)

6117 St. Clair Ave. Henderson 0628 Cleveland 3, Ohio.
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četr leta \$20.00. Za Cleveland, po pošti četr leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, po raznalačilih: Celo leto \$6.50, pol leta \$3.50,
četr leta \$2.00.
Posamezna številka 3 centa

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada, \$6.50 per year. Cleveland, by mail, \$7.50 per year.
U. S. and Canada, \$3.50 for 6 months. Cleveland, by mail, \$4.00 for 6 months.
U. S. and Canada, \$2.00 for 3 months. Cleveland, by mail, \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by Carrier, \$6.50 per year; \$3.50 for 6 months.
\$2.00 for 3 months.
Single copies 3 cents.

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

No. 293 Mon., Dec. 18, 1944

Svoboda pa že taka!

Pred meseci smo poročali, kako so Rusi spodili iz Sofije, glavnega bolgarskega mesta, ameriško in angleško diplomatsko misijo. Takrat so to neprijetnost pogoljni oboji z veliko samoodpovedjo in izgovorom, da se bodo odposlanci spet podali na pot v Sofijo. Sedaj poročajo, da so Rusi spet izgnali Amerikance. General Donovan je poslal tje može pozvedovati, kaj se dela pod komunističnim režimom.

Še vse bolj nerodno se je godilo Angležem. Pred par tedni so sklenili angleški oficirji, da izkrajo v Boki Kotorski v Dalmaciji majhen mornariški oddelok. In kaj se je zgodilo? Partizani so to smatrali za kontrolo, pa so obkollili angleške mornarje ter jih razorozili. Bili so proti zaveznikom še dosti vladni. Niso jih namreč zaprli kot ujetnike, ampak jih samo nagnali nazaj v Italijo. Podobno je bilo v Dubrovniku. Tu so Angleži prosili, da se smejo izkrcati. To dovoljenje so partizani tudi dali, toda noben Anglež ne sme iz mesta. Od Angležev pač radi vzamejo orožje, toda z vsemi sredstvi preprečijo, da bi Anglež videli, kaj se godi v Jugoslaviji.

Vsem je še tudi v živem spominu, kaj se je godilo z ameriško žurnalistko Eleanor Packard. Ko so Rusi osvojili Belgrad, je prišla tja, da poroča po svoji časnikarski dolžnosti o vsem, kar vidi. Previdno je dala svoje poročilo v pregled vojaškim krogom, da ne bi bilo notri kaj, kar bi vojski moglo škodovati. Povedala pa je svetu, da se vidijo v Belgradu le Stalinove slike in da vlada tam taka Stalinoova svoboda, da so zaprli 40,000 oseb, ki so na sumu, da so bile za Mihajloviča. Ker je svetu razkrila to novico o svobodoljubnih partizanih, so jo naložili na aeroplanski pognali iz Jugoslavije.

Komunizem in partizanstvo ne trpi, da bi kdo vedel, kaj se godi v Jugoslaviji. Imeti hočejo proste roke, da očistijo deželo vseh, ki jim niso po volji. In kdo jim je po volji? Kdor z njimi vpije ali pa se pred njimi poniža kot suženj. Svobodnih ljudi, ki upajo povedati svoje mnenje, partizan ne trpi. Po ameriških poročilih so vzel partizani posestva 30,000 kmotom, ker da so držali z Mihajlovičem. V Srbiji ni veleposestev, ampak le male kmetije. Sedaj so partizani kmete osvobodili tudi od teh kmetij. Kaj so ti kmetje pregrešili, da se jih tako kaznuje? Samo en greh imajo. Upali so si drugače misli kot ukazujejo partizani. Poročajo dalje, da je zbežalo v bosanske gore do 30,000 drugih ljudi iz raznih srbskih mest in trgov. Tudi ti imajo nad seboj strašen greh, da so proti komunizmu. Vsakdo ve, kako Srbi sovražijo Nemce, toda sedaj bodo ti begunci proglašeni kot kolaboracionisti, kot pomagači Nemcov. Ko bodo zmrzvali, stradali in umirali po bosanskih gorah na begu pred komunističnim peklom, jih bo partizanstvo proglašalo kot izdajalce.

Slovenski partizani so že v začetku proglašili geslo: "Samo da ideja zmaga, pa če ves narod pogine." Kdorkoli ima kako svoje mišljenje, ga je treba likvidirati. O, misliti svobodno, povedati odkrito svojo misel — to je strašna hudobija v komunističnem raju. To je osvoboditev, ki jo doživlja Srbija. Izpod ene diktature pod drugo.

Rekli smo, kako se boje Rusi in partizani kontrole. Zato so redke vesti iz Jugoslavije. Če ne puste, da bi Amerikanec videli, kaj počno komunisti, potem si lahko mislimo, kaj čaka naš narod v starem kraju, če zmaga komunizem na celi črti. Vse vesti, ki jih pošiljajo v svet uredno partizanska vlada, so pobaranje v čast in slavo partizanstva. Zato tudi razumemo, da pridejo iz "Slovenije ven samo pisma, ki slave partizane. Če bi si kdo upal napisati nekaj o komuništih grozovitostih, bi ga hitro — likvidirali.

Zadnje dni smo brali tudi o poskusih UNRRA, to je mednarodna organizacija za pomoč osvobojenim krajem, da bi pomagali Jugoslaviji. Amerikanci hočejo tja, da pomagajo lačnim in nagim. Uradniki te organizacije čakajo v Afriki in Italiji, da bi smeli peljati pomoč tje. Ti Amerikanci niso klerikalci. Nasprotno, prav mnogo je med njimi rdečih. Toda partizani ne dovolijo, da jih kdo nadzoruje pri razdeljevanju pomoči. Imajo strah, upravičen strah, da bi tujevičel, kako pristranski in krivični da so. Tudi v Rusijo ne puste sovetni uradnikov te organizacije. Prav tako ne v oni deli Poljske, ki so jo Rusi osvojili. Da, celo Rdeči križ objavlja, da v tisti deli Poljske, kjer so Rusi, niti pisem ne more poslati. Rusi ne puste.

Mi se komunizmu in komunistični svobodi nič ne čudi. Kdor ima umazano in razmetano po hiši, ne vidi rad, da kdo pride in spožna njegovo grdboj. Taki ljudje zapirajo okna in vrata, da se ne bi zvedelo, kako so nemarni. Ne čudimo se torej partizanom, čudimo pa se raznim Amerikancem, zlasti slovenskim in to celo svobodomiselnim pobaranjem, da ploskajo taki svobodi. Če bi bili doma v starem kraju, bi se branili z vsemi štirimi take partizanske svobode. Tu na varnem in na gorkem pa hvalijo in proslavljajo ta orientalski barbarizem. Ko smo mi opisovali dogodke v Sloveniji in grozodejstva partizanov, nam niso verjeli. Morda bodo nekateri vsaj zdaj odprli oči in se strelzili, ko Amerikanci poročajo, kaka zlata svoboda vlada, kjer zmaguje komunizem.

Strašno bi bilo za naš narod — vsaj za nekaj časa — če zmaga komunistična diktatura s svojim nasilstvom na ce-

li črti. Množe se poročila, da se morda le posreči rešiti nekaj svobode in demokracije. Poročali smo o poskusih zaveznikov, da bi prišlo do sporazuma med londonsko vlado in jugoslovanskim partizanom. Angleži se trudijo za to prav posebno, ker oni najbolj čutijo, kako so ga polomili s podpiranjem partizanstva. Če pride do sporazuma — resničnega sporazuma —, če bo partizanstvo le moralno odnehati s svojim terorizmom, bomo mi seveda hvaležni Bogu v imenu našega naroda v starem kraju. Vsakemu bomo dali čast, ki mu gre, če se mu posreči rešiti Slovence — vsaj defno — pred preganjani partizanov. Toda nihče nas ne bo prepričal, da se ljudem doma dobro godi, dokler se bodo bali vodilni krogovi in Jugoslaviji ameriške kontrole in dokler ni trdn zagonitana svoboda besede in tiska. Dokler so v veljavi stare fašistske in komunistične metode strahovanja vseh, ki se ne strinjajo z diktatorjem, je prazno govorjenje o svobodi in o osvobojevanju.

Slovenci v nemškem ujetništvu

(Nadaljevanje.)

Rakovc Vinko 57906, Rakuh Šešek Vinko 62117, Jančig Jozef 61122, Rant Ignacij 58869, Ratajc Miha, Ravnik Branko 58778, Rehberger Drago 57906, Remc Frane 59600, Rener Anton, Rihard Ivan 62054, Rode Franc 59947, Rojšek Ivan 59712, Rožanc Viktor, Rožman Vilibald 57907, Rujnik Anton 59587, Rupnik Ivan 59903, Ručić Stefan 59909, Rus Jože 62124, dr. Rustia Alojz 57809, Rutar Matija, Sadar Viktor, Saksida Vladimir 57916, Zaloškar Ferdinand 61135, Samec Ivan 59957, Sark Mitja 58820, Savnik Roman 58884, ing. Sedlak Franc 57911, Sebenik Radivoj, dr. Senčar Karel 57912, Segor 61142, Simčič Velimir 57914, Simčič Josip 62127, ing. Skubic Josip 57814, Slak Anton 62133, Slokan Avgust 60978, Sluga Anton 57918, Smrajev Jernej 59967, Smuk Andrej 58859 in Ivan 58769.

Smole Vladimir 57919, Sodja Leopold 61153, Sonc Franc 61154, Sotlar Anton 63827, Spindler Rudolf 57920, Sršen Miha 58784, Stanovnik Ludvik 59739, Steržaj Vinko 61159, Stojkoči Ivan 63842, Stožer Rafael 57925, Strgar Franc 59762, Stropnik Leopold 57926, Strzin Jakob 60968; Suhađole Franc 61136; Suhadolnik Josip 61161; Supan Viktor, Susman Ivan 58856; Šega Karel 58839; Šeme Jakob, Šetina Rok, Šimenc Aleksander 58785; Širc Ivan 59575; Škraba Ivan 59864; Škof Karel 57915; Šmitek Joe 61149, Sorn Maks 62144, Števič Alojz, Štefančič Dušan, Štembal Cyril 62146, ing. Štibilj Leopold 57924, Štrekelj Stane 58830, Štrubelj Ciril 59612, Šuster Stane 58761, Šuster Štefančič Josip 62148, Štular Ivan 60973 in 60974, Sturm Zvonko 57922 in Bartolomej 58806, Švajger Marjan 59859, Švent Bogdan 62150, Švajger Franc Ksaver 57923, Švigelj Alojz 62151 in Feliks 61162, Taškar Stane 61154, Tavčar Alojz 62152 in Ivan 59756, Tepina Anton, Tekav Adolp, Tomažič Dušan 58850, Tomšič Leopold 59855, Tramte Anton 59760, Torelli Franc 58855.

Trček Alojz 57979, Troha Stanislav, Trtnik Franc in Mirko 58802, in Dominik in Ciril 63800, Tomič Slavko 59368, Trbežar Anton 59400, Turk Janez 62160 in Karol, Uhanc Ivan 62161, Urbanc Valentin 63842, Urbančič Stane 62162, Urh Franc 59776, Urbas Alojz, Urbas Anton in Franc 57076 in 61171, Valent Ivan 59551, Vaiček Viktor, Vanelli Avgust 58881, Varl Ivan 62167, ing. Vernič Ignac 60971, Vetrich Leopold 63842, Vodišek Viktor 37934, Vozelj Karol 57956, Vovk Alojz 58754, Vrevjak Leon 638160, dr. Vujčič Volko 58805, Wertl Marjan 61175, Zajc Franc 59749 in Avgust 62176, Zakovšek Rudolf 62179, Zaletel Vinko 61183, Zavadlal Gotard 59940, Zimič Anton 598113, Zakovšek Jože 43918, Zore Jože 56352 in Stane 63874, Zorman Franc 59945, Zupan Oton 57041, Zupančič Marko 61190, Žargaj Franc 57438, Železnikar Vinko 59870, Žgaj-

nar Franc 57939, Žerjal Pepi 60638, Žigon Stevo 61185, Žigman Ivan 59583, Žučko 62186, Zupančič Franc 59710. 30. Umsiedlungslager Badliebenzell: Repše Jernej. 31. Lager Fuerth bei Nuremberg (13a): Pustovrh Marjana. 32. Gemeinschaftslager Essen, Monterstrasse 41: Dobrjev Leopold. 33. Lager Meusenhohe bei Forchheim (Bayern): Pustovrh Andrej. 34. Lager Berlin Johannisthal. Jageman Jožica. (Dalje prihodnjic)

Dvaindvajset dni v Nemčiji

Tri dni sta se podila dva mlada Angleža po Nemčiji, ko sta se rešila ujetniških žičnih ovir. Tri dni sta hodila, se poganjala za vlaki, pila pivo in se razgovarjala z nemškimi političi.

Vse to sta počenjala — z uspehom — čeravno sta na sebi nosila ves čas predpisano angleško mornariško uniformo. Dva mlada angleška mornariška častnika sta se neosumljeno in nepreganjena 3 tedne klapila po Nemčiji.

Poročnik Denis Kelleher, ki je star 25 let in poročnik Stewart Campbell, ki ima komaj 22 let in je pomorski pilot. Poihala sta jo iz ujetniškega taborišča in 22 dni kasneje sta prestopila prag domače hiše na Angleškem z vzklikom: "Halo, kako pa je kaj v vojni?"

Ze nekaj dni potem ko so ju Nemci ujeli in pripeljali v taborišče, sta pričela misliti na beg. Ob vsakodnevnom sprehabu sta kovala in spopolnjevala načrte. Vse polno jih je bilo in vse sta zavrgla. Končno sta se odločila za otroško brezskrbno metodo.

Sest tednov sta pohajala v šolo, da bi se naučila nemškega jezika. Šlo je bolj težko. Prišel je usoden dan. Ko se je stremnilo sta neopaženo zapustila taborišče. Mrak ju je pogolnil.

Do Bremena sta imela dobrih 50 milij. Nekaj ur nista srečala nikogar. Namenila sta, da se bosta izdajala za častnika nemške trgovske mornarice. Po nekaj urah sta srečala staro ženico. Tu se jima je nudila prva prilika, da preizkusita svojo spretnost. Nagovorila sta jo in vprašala, če je to prava pot v Bremen. Ženska ni bila nezaupna, pač pa vsa prestrašena. Dva mlada krepka možakarja srečati na osamljeni cesti, v temi, to za žensko ni bilo karsigabodi. Pot pa jima je pokazala in to je bilo tudi vse, kar sta hotela.

Ulice in ceste v Bremenu niso izgledale, da bi jih vojna mnoga prizadejala. Trgovine, stanovanja, pisarne, vse to je izgledalo skoraj normalno. Napotila sta se proti kolodvoru. Bila sta že precej trudna v lačna. Pred očmi so se jima smehljale skodelice kavje, čaja in venci klobas. Z vsem sta se previdila, manjkale so jima samo živilske nakaznice.

Z utripajočim srečem sta pri kolodvorski blagajni kupovala vozna listka. Blagajnik ju ni niti pogledal. Ko se je vlak premaknil iz postaje, sta se odnahnila. Prva težka zapreka je bila premagana. Vožnja je potekala s celo vrsto prestopanj, nato pa sta zopet vzela pot pod noge. Poti vam ne morem popisati, ker bi jo Nemci sami zelo radi poznavali.

Mr. in Mrs. Obreza, Mr. in Mrs. J. Konestabo, Mrs. Rose Zdešar, Mr. in Mrs. Peklaj, Mrs. M. Jakše, Mr. F. Hribar, Mr. Chas. Vick, Mrs. J. Krančič, Mrs. Anton Svetek, Mr. in Mrs. J. Klejn, Mr. in Mrs. J. Japel, Mr. in Mrs. J. Mihalich, Mrs. F. Tegel, Miss M. Pajk.

Po \$1.00: Mrs. M. Starina, Mr. F. Wess, Mr. J. Mrsnik, Mrs. J. Stefangčič, Mrs. F. Zajc, Mr. R. Gogoy, Mr. L. Wess, Mr. J. Pusej, Mr. M. Kuhar, Mr. A. Strnad, Mr. R. Gregore, Mr. J. Pužin, Mr. K. Floss, Mr. John Robich, Mr. Geo. Vidusich, Mr. V. Kolar, Mrs. Maurich, Mr. Gabanc, Mr. J. Mekinda, Mr. L. Hafnar, Mr. J. Avsec, Mr. J. Lekovic, Mr. J. Pervič, Mr. M. Prelbil, Mr. P. Duymovich, Mr. M. Selyak, Mr. Jos. Bajt, Mr. F. Fende, Mr. J. Jelen, Mr. Kircher, Mr. L. Perme, Mr. Ch. Skuly, Mr. in Mrs. Gorjanc, Mr. F. Česen, Mr. Lapuh, Mr. F. Spelich, Mr. in Mrs. J. Baloh, Mr. in Mrs. I. Dolinar, Mrs. J. Poklar, Mr. F. Walter, Mrs. Trtnik, Mrs. M. Gabanc, Mrs. M. Surtz, Mr. Janko Rogelj, Mr. James Robich, Mr. A. Sterle, Mr. J. Kopina, Mrs. I. Samsa, Mrs. L. Derdich.

Po \$0.50: Mrs. M. Ropret, Mrs. M. Tonejc, Mrs. M. Strukel, M. Lužar, Mrs. L. Leskovec, Mr. J. Kern, Mr. F. Novoselec, Mr. L. Dugan, Mr. I. Mihelčič, Mr. E. Kovacič, Mr. E. Kinkopf, Mrs. A. Sušel, Mr. Punčala, Mr. Joe Ster 31 centov, neimenovan 30c; po 25c: Mrs. M. Novinc, Mrs. Červan in Mr. Benko; neimenovan 15 centov.

Plošča je stala \$530.00, katere je plačal Slovenski društveni dom v Euclidu, za kar se mu v imenu odobra najlepše zahvaljujem. Ravnno tako najlepša zahvala vsem darovalcem in delavcem, kateri tudi našim lokalnim časopisom, kateri so nam bili na dobre vsakikrat po 300 dneh otkrili postavk, kadar izgovore besed posla "far."

"Pa pojdiva naprej tje na Gabrovški hrib, da bo prej končan na zgodovina teh nebeskih krajev. Vrh Gabrovškega hriba sem strategično križišče cesti: ena je v Dobec, ena tje na Polščo, ena pa v Padež (odkoder lahko padne naravnost v Borovnico). Padež naravnost v Dobec, ena tje na Padež (odkoder lahko se izgubi), ena pa v naši vrhu. Če je res od tam doma, ne mu jaz priporočil, naj nekolič bolj pazi na duše nekaterih, so tam blizu doma in ki misiljčki so dobre vsakikrat po 300 dneh otkrili postavk, kadar izgovore besed posla "far."

Spomnute se v veseli družbi s kakšnim darom tudi na naše junake, kateri žrtv

TRPLJENJE MLADE MATERE

ROMAN

malo odprtino v njo, in Freddyju ovirala razgled.
"Mary!" zakliče Nemec s tresočim glasom. — "Jaz prihajam, da te rešim!"

Vendar pa se na njegov klic ni odzval noben glas.

V strašnjih slutnjah drvi Freddy pripognjen po kleti iskajoč semitje.

Trenutno pa so mu posreči v motri svetlobi zagledati neko sključeno postavo v kotu kleti. — Mary, žena njegova je bila — nepremična, kot mrtva

njen obraz pa je bil bled in izgledala je, kot da ni več življena v nji.

Freddy skoči k nji. Obupni glas se mu izvije iz ust. Z obema rokama pogradi strastno onemoglo. V kleti se je nahajal še vedno tak smrad od dima, da mu je grozil z zadušitvijo. Koliko je mogla uboga Mary tu spodaj v teh preteklih urah prestati! In vendar je bil tukaj edini prostor, kjer se je lahko upalo na rešitev!

Freddy vzdigne nepremično revo. Sedaj velja, da jo kakor hitro mogoče na sveži zrak prisnešem.

Freddy in oni trije črnci, hič neprestano delali naprej, ker bili so neobčutnejši od starega Paddyja.

Freddy je dospel v klet. Motna svetloba je prodiral skozi

1909

1944

Naznanilo in Zahvala

Globoko potrti in žalostnega srca naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je zadel našo družino globok udarec, ko smo za vedno izgubili našo predrago soprogovo in mater

ALICE KUMEL

ROJENA KNEZ

ki je po dolgi bolezni preminula in se preselila v večnost dne 12. novembra 1944 v starosti 33 let. Rojena je bila v vasi Ježica pri Ljubljani. Po opravljeni pogrebni sveti maši v cerkvi Marije Vnebovzete je bila položena k večnemu počitku dne 16. novembra 1944 na pokopališče sv. Pavla.

Tem potom se želimo prav prisrčno zahvaliti Msgr. V. Hribarju za opravljeno sveto mašo in druge pogrebne obrede.

Našo prisrčno zahvalo želimo izreči vsem številnim prijateljem, ki so v blag spomin pokojni okrasili krsto s krasnimi venci in sicer Mrs. Mary Knez, Mr. in Mrs. Joseph Kumel in družina, Mr. Frank Kumel, Pfc. Anton Kumel, Mr. in Mrs. John Herman in hčere, Mr. in Mrs. Joseph Parch in družina, Tercek družina iz Beachgrove, Ind., Mr. in Mrs. J. Kausek in družina, Mrs. Jaklič, Mr. in Mrs. Frank Jaklič in družina, Mr. in Mrs. J. Tekaučič, Mr. in Mrs. Victor Svilig in družina, Mr. in Mrs. Frank Krivec, Jr., Mr. in Mrs. Max Urankar, Mr. in Mrs. Joe Hocevar, Mr. in Mrs. Anton Kure, Mr. in Mrs. Frank Jelenik in družina, Mr. in Mrs. Mike Drensek, Mrs. Boldin, prijatelji in sosedje, Mr. in Mrs. V. Hocevar, CIO Local 745, The Pressure Castings Co.

Prisrčna hvala vsem onim, ki so darovali za svete maše, ki se bodo brale za mir in pokoj njene duše, in sicer: Mr. in Mrs. John Jalen, Mr. in Mrs. J. Marolt, Mr. in Mrs. Frank Pascl,

Posebna hvala še članicam društva Waterloo Grove, ki so jo spremile na zadnji poti in jo položile k večnemu počitku.

Lepa hvala tudi A. F. Svetek po grebnemu zavodu za vso vladljivo potrežno in lepo vodstvo pogreba.

Preljubljena in nikdar pozabljenega soproga in mati, težka je bila ločitev, žalostna in tužna so naša srca, ker Tebe ni več med nami. Globoko potrti Ti želimo, počivaj mirno v prernem grobu, Tvoja duša pa naj uživa večno plačilo tam v nebeskem kraljestvu.

Žalujoči ostali:

RUDOLF KUMEL, soprog

JONA, hči

MARY KNEZ, mati

Cleveland, Ohio, 18. decembra 1944.

1896

1944

Naznanilo in Zahvala

Globoko potrti od prevelike žalosti naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je nemila smrt poseglava našo družino in vse prezgodaj nas je moral zapustiti naš preljubljeni in nikdar pozabljeni soči prog in dragi oče

JOHN STERLE

Po kratki in mučni bolezni je izdihnil svojo blago dušo in mirno v Bogu za vedno zaspal dne 25. oktobra 1944 v najlepši moški dobi, star čele 48 let. Rojen je bil v Vrhniki pri Ložu. Po opravljeni sv. maši v cerkvi Marije Vnebovzetje na Holmes Ave. smo ga položili k večnemu počitku 30. oktobra 1944 na Calvary pokopališče.

Tem potom se želimo zahvaliti Rev. Ludwig Virantu, ki je prišel iz Madison, O., in daroval mašo zadušnico za pokojnima ter tudi za vso postrežbo v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave.

Najprisrčneje zahvalo naj sprejemo Mr. in Mrs. Math Mavko ter Mr. in Mrs. Louis Zupančič, ki so nam stali ob strani ob času bolezni in ob času smrti ter nas tolažili in nam pomagali.

Globoko hvaležni se želimo zahvaliti sorodnikom in prijateljem, ki so okrasili krsto pokojnika, nameč: Mr. in Mrs. Rudy Zupančič, Jr., Mr. in Mrs. Cawper, Mr. in Mrs. Math Mavko, Mr. in Mrs. Louis Zupančič, Mr. in Mrs. Lovrenc Hrvatin in družini. Mr. in Mrs. Tony Sterle in družini, Mr. in Mrs. John Zurga in družini, Mary Ann Zurga, Mr. in Mrs. Stanley Zurga in družini, Mr. in Mrs. Charles Cawper, Sr., Mr. in Mrs. Charles Cawper, Jr., Mr. in Mrs. Geo. Ott, Mr. in Mrs. Wallace Cawper, Mr. in Mrs. A. Jereb in družini, Mr. in Mrs. Frank Grajzar, Mr. in Mrs. Steve Peterlin in Počkar družina, Mr. in Mrs. Jack Mavko, Madison, O., Pvt. Frank Krall in žena, Mr. in Mrs. John Hrvatin in družina, Mr. in Mrs. J. Stark družina, Mr. Joe Mrgole, Mrs. Lena Tekavčič in družina, Mr. in Mrs. John Mulec in družina, Mr. in Mrs. E. Klemenčič, Mr. in Mrs. H. E. Whitny družina, Mr. in Mrs. A. Novak, Knaus družina, Mr. in Mrs. J. Bavec in družina, Madison, O., Mrs. Ana Sterle in sin Anton.

Mr. in Mrs. Mike Telič in družina, Mrs. D. Williams, Mrs. Meritt, Mr. Zejn in družina, sosedje iz Hubbard Rd., Madison, O., delavci iz Marquette Metal Co., W.I.W. Union No. 2926.

Najlepša hvala vsem, ki so darovali za sv. mašo in sicer: Mr. in Mrs. Math Mavko, Mr. in Mrs. Valentin Mavko, Mr. in Mrs. J. Mavko, Mr. in Mrs. Bill Zupančič, Mr. in Mrs. J. Zurga, Mrs. Mlakar, Madison, O., Mr. in Mrs. L.

Ti pa, preljubljeni soprog in oče, počivaj v miru. Nam pa krvavi srce nad Twojo izgubo, ko si se ločil od nas prezgodaj in nas zapustil v žalosti in zapuščnosti. Naj Ti bo Bog milostljiv. Mi Te ne bomo pozabili in v duhu bomo s Teboj do konca tega sveta. Upamo, da se bomo enkrat združili v večnosti.

Žalujoči ostali:

FRANCES STERLE, soproga
MILDRED ZUPANČIČ in DOROTHY CAWPER, hčeri
RUDY ZUPANČIČ in EUGENE H. CAWPER, zeta

RUDY ZUPANČIČ, vnuk
MARY HRVATIN, sestra
TONY STERLE, brat
IN VEČ OŽJIH SORODNIKOV

Madison-Cleveland, Ohio, 18. decembra 1944.

Njegovi trije tovariši pa so